

finder vedkommende Postter at være af en saadan reel eller formel Betydning, at nogen Afstemning i Thinget anses for nødvendig; og naar der ikke stilles andre Forslag om dem heri Thinget eller i det andet Thing, saa betyder dette, at begge Thing have i saa Henseende sluttet sig til Statsrevisionens Indstilling. Derimod kan der være andre Postter, om hvilke Statsrevisionen er af den Formening, at de skulde bringes under Afstemning i Thingene. Spørgsmaalet er da, under hvilken Form de skulde bringes under Afstemning. I saa Henseende var man i sin Tid, da man dannede Reglerne for Statsrevisionens Beretning, enig om, at det skulde kunne ske under 3. Formler, nemlig: Formen „passerer“, Formen „kan passere“ og Formen „kan ikke passere“.

Hvad den sidste Formel angaar: „kan ikke passere“, da skal jeg ikke opholde mig videre herved, thi det er aldeles klart, hvad den betyder. Det er ikke alene en meget skarp Dadel, men tillige en saa skarp Udtalelse, at Indstillingen gaar ud paa, at Thingene ikke skulle give Decision, ikke skulle tage det Ansvar, der hviler paa Ministeriet, vort. Men det er naturligvis en Formel, som ganske overordentlig sjelden bør anvendes. Jeg kan ikke i saa Henseende slutte mig til den aldeles skarpe Udtalelse, som Mindretallets Ordfører nylig fremstillede, at den aldrig bør finde Sted uden paafølgende Aktion; men jeg kan forsaavidt slutte mig til det ærede Mindretal, at Reglen bør være den, at den ikke bør finde Sted undtagen paafølgende Aktion, og det ganske simpelt hen i Thingenes og Rigsdagens Interesse. Der er nemlig Intet, der er mere vækkende for en Myndighed end, at man idelig og idelig kommer med en hel Del Trusler, som aldeles ikke bringes til Udførelse. Man kan mene, at en Indstilling bør gøres om, at en Post ikke skal passere, uagtet man ikke vil bringe sin Beslutning i saa Henseende praktisk til Udførelse ved Anlæggelse af Sag til Ansvar. Der kan være Tilfælde, hvor det kan forsvares, det skal jeg ikke videre indlade mig paa, men faktisk er det, at Reglen maa det ikke være. Reglen maa være den, at man meget vel tager under Overveielse, inden man gjør en saadan Indstilling, om man virkelig vil tage mod Konsekvenserne; thi i de langt fleste Tilfælde er det i Rigsdagens egen Interesse, at man ikke vedtager noget Saadant uden at bringe det til Udførelse. Med den anden Formel, som var den „kan passere“, mente man, at der i den altid skulde ligge en Dadel, og det i Reglen en mere alvorlig Dadel. Man brugte denne Formel, naar man f. Ex. mente,

at en Overstridelse ikke burde have fundet Sted, eller at en Post var af den Art, at den ikke burde findes, og man altsaa i og for sig mente, at den egentlig ikke burde bevilges, men at man dog, dels fordi man yderst sjelden og nødig og ikke uden at omtrent man maatte være nødt dertil, vilde anvende Formelen „kan ikke passere“, dels ogsaa fordi man mente, at der dog kunde være Grund til, at Administrationen havde opfattet eller kunde være berettiget til at opfatte Sagen paa anden Maade, og derfor ikke vilde indlade sig paa at vælge den anden Fremgangsmaade og sige „kan ikke passere“, hvilket jo, altsaa vilde være en overordentlig stærk Dadel. Der kunde ogsaa være andre Tilfælde, hvor man vilde anvende denne Formel „kan passere.“ Det kunde f. Ex. tænkes, at man vel mener, at en Udgift har været berettiget; men at den er af den Art, at der burde have været søgt Bevilling, og at Tiden ogsaa havde været dertil, det bør naturligvis lægges til, at der kunde have været søgt Bevilling enten paa Finantsloven eller paa en Tillægsbevillingslov, og at Sagen saaledes kunde have været bragt for Rigsdagen tidligere under en Form, hvorunder den ikke var afgjort i Forveien, men at man dog, som sagt, mener, at uagtet dette burde være slet, uagtet man advarer imod, at det sker for Fremtiden, vil man dog af forskellige Hensyn kvittere, men kun under Formlen „kan passere“. Ja, jeg kan ogsaa tænke mig et tredie Tilfælde, hvor Dadelen ikke er slet saa betydelig, nemlig det Tilfælde, at en eller anden Post er kommen ind paa et Regnskab, hvor den slet ikke hører hjemme, er f. Ex. først ført til Udgift paa et senere Regnskab, medens den i Virkeligheden er udgivet i et tidligere Finantsaar. Dette maa anses som en saa ualmindelig Regnskabsuorden, at der nok kan være Anledning til der at bruge Udtrykket „kan passere“. Jeg tror, jeg nu har gjort Tilstrækkeligt for at oplyse Dem om, hvad Betydning man saaledes i sin Tid har lagt i dette Udtryk „kan passere“.

Jeg skal da gaa over til det sidste Udtryk nemlig „passerer“. Dette Udtryk brugte man da dels i mangfoldige Tilfælde, og man mente, at man maatte bruge det i mangfoldige Tilfælde, hvor der aldeles ikke var Tale om nogenjomhelst Dadel, hvor der kun var Tale om dette, at Statsrevisionen mente, at Forslaget burde ligge for til Forhandling i Thingene og til Afstemning i Thingene. Der var forskellige Grunde til at kunne gjøre dette. Alene Belpøets Størrelse, saasnart der var Tale om en betydelig Udgift, kan gjøre, at der er al Grund til, at Opmærksomheden bliver henledet derpaa, saaledes